

A fenntartható fejlődés gyakorlata az EGERERDŐ Zrt. gazdálkodásában

A fenntarthatóság, a fenntartható fejlődés fogalma nem ismeretlen az erdészeti gyakorlatban, bár csupán néhány éve terjedt el a köztudatban, elsősorban a természetvédelem előtérbe kerülésének köszönhetően. Az erdész szakma azonban már sok évtized óta ismeri a tartamosság elvét, és nemcsak ismeri, de tevékenységét e vezérelv alapján szervezi és végzi.

Mit jelent egy felkészült erdész számára a tartamosság?

Közgazdasági megközelítésből elsősorban a hosszú távon (tartamosan) biztosítható egyenletes hozam lehetőségét. Kissé leegyszerűsítve a dolgot, évente nem vehetünk ki több fát az erdőből, mint az erdő faállományának éves növedéke, ezáltal a favagyon nem csökken.

Ökológiai szempontból az erdő, az erdei életközösség stabilitásának, biológiai sokféleségének megőrzését, fejlesztését. A szakmai gyakorlat nyelvére lefordítva, a fajok és korosztályviszonyok megfelelő alakításával a többkorú, elegyes erdők fenntartása a cél. Bizonyos területeken az őshonos fa- és cserjefajokból álló erdőtípusok visszaállítása szintén ezt a célt szolgálja.

Társadalmi (közjóléti) megközelítésből az erdő védelmi, rekreációs, turisztikai, egészségügyi stb. funkciójának megtartását, és ezen a téren egyre markánsabban jelentkező, a jóléti társadalomra jellemző fokozottabb igénybevétel kiszolgálását.

Azt gondolom, az az erdőgazdálkodó, aki a fenti elvek szerint és ezeknek megfelelő gyakorlatot folytatva kezeli erdejét, eleget tesz a fenntartható fejlődés követelményének.

A természeti környezet megőrzése, védelme létkérdés

Az EGERERDŐ Zrt. a Mátra és a Bükk térségében mintegy 74 ezer ha állami tulajdonú erdő kezelését végzi.

Gazdasági szempontból ezek az erdők közepes értékűek, és a hegyvidéki körülmények nehezítik a gazdálkodást. Cégünk az éves fanövedéknek csupán 70 százalékát termeli ki, de racionális és hatékony költséggazdálkodással, jó piacpolitikával a tulajdonos által elvárt eredményes gazdálkodást produkálni tudja.

Ökológiai szempontból viszont ezek az erdőállományok kimagasló értéket képviselnek, hiszen 90 százalékban őshonos, kemény lombos fajokból állnak, melyek fajgazdagsága európai viszonylatban is számottevő. Mindezt

bizonyítja a 68 százalékos arányú természetvédelmi oltalom is. Ebből adódóan az erdőket kizárólag természetes erdőgazdálkodási módszerek alkalmazásával kell kezelnünk. A közvéleményben oly nagy visszatetszést kiváltó „tarvágást” csak kivételes esetekben (természeti kár, vagy őshonos fajok visszatelepítése) használjuk.

A természetszerű erdőkezelés nagy szakértelmet igénylő, lassú és költséges folyamat, melyet nem igazán lehet piaci körülmények között végezni, a költségvetésből viszont nincs támogatás. Ma Magyarországon sokan fogalmazznak meg elvárásokat az erdővel, erdőkezeléssel szemben, azonban kevesen vannak, akik áldozni is hajlandók érte.

Közjóléti szempontból a mátrai, bükki erdők szintén kimagasló értéket képviselnek, hiszen a főváros környéki erdők után a leglátogatottabb területről van szó. Szilvásvárad és Bánkút, vagy Kékes-tető és Galya-tető térsége kedvelt turisztikai célpontok. Az erdők közcélú szerepe egyre inkább felértékelődik, hiszen a felgyorsult életritmus, a stresszhatások elviseléséhez nélkülözhetetlen a rekreáció.

A természeti környezet csak akkor képes elviselni ezt a fajta terhelést, ha nem rongáljuk, nem szennyezzük, és gondoskodunk a regenerálódásáról. Az erdők közjóléti igénybevétele szintén komoly terhet ró az erdő kezelőjére, melynek sem erkölcsi, sem anyagi elismerése – netán ellentételezése – nem vagy csak részben jelenik meg.

Az ember számára a természeti környezet megőrzése, védelme létkérdés, melyet sokan még mindig nem érzékelnek kellőképpen. Éppen ezért fontos a tudatformálás, a természeti nevelés, az értékek megismerése. Ezt a célt szolgálják – többek között – az EGERERDŐ Zrt. civil kapcsolatai. Az erdészeti erdei iskolák oktatási programjai, a „Muzsikál az erdő” rendezvénysorozat vagy a „Nagyszülők és unokák az erdészekkel” szervezett túrák jó példái annak, hogy miképpen kell és lehet a fenntartható fejlődést a civil társadalommal megismertetni úgy, hogy valamennyiünk közös érdeke teljesüljön.

Pallagi László
vezérigazgató
EGERERDŐ Zrt.